

A tekelőket leverték, csak itt-ott totylik még jelentéktelen harc

Diktatura Ausztriában?

Starhemberg az erős kéz politikáját sürgeti. -- Nagy nemzeti ajándékakat indított a kormány a polgárháboruban elesettek családtagjai számára

Dollfuss hatalma megerősödött

A házakon mindenütt ott leng a Heimwehr zöld-teher zászlaja

Bécsről el lehet mondani: "A sápkasorokban minden csendes". Valóban ma még a legnagyobb csend, ma már a legnagyobb csend van ismét, azonban... Nehéz napok előtt áll az osztrák kormány, mert ma nevleg ugyan meg Dollfuss az ur, azonban előtte hetyke lépésekkel zöld-fehér zászló alatt ezerszámra és fenyegetően gyülekezik a Heimwehr, Starhemberg, a Daily Mailnak tett nyilatkozata sejtet Ausztria jövőjét, amely nem más, mint diktatura. Ugyanakkor a külföld kíváncsian lesi, mi lesz a kis osztrák államban? És olasz, cseh, jugoszláv szuronyok villannak fel a határokon. Mi lesz Ausztriával?

Gyűjtést indított a kormány a polgárháboru özvegyei számára

Bécs, február 17.

A fővárosban ma tovább folyt a fegyverek kutatása és összegyűjtése. Főként az asszonyok és gyerekek vizsák a fegyvereket és municiót a rendőrségre és az állítják legtöbbnyire, hogy a pincékben és a padlásokon találták azokat. Az eddig beszállított fegyverek száma meghaladja a százötvenet. A házkutatások során egyébként ma már sehol sem találtak ellenállásra a kormány csapatai

Délután 4 órakor a kormány minisztertanácsot tartott, amelyen a további intézkedések megtételéről tárgyaltak, amelyek a szociáldemokrata párt és a szociáldemokrata szakszervezetek feloszlátása következtében váltak szükségessé. Elhatározta a kormány,

hogy a harcokban elesettek háttamara dottai részére nemzeti ajándékot fogadni és ezért országos gyűjtést rendez.

A szakszervezetek betiltása és feloszlátása után, megtörénik hamarosan a szociáldemokrata jellegű szervezetek és egyesületek feloszlátása is. Mindent meg fog szüntetni a kormány, ami a szocialista uralomra emlékeztet.

A főváros felett ma repülőgépek jelentek meg, amelyek röpceduákat dobtak le.

A röpceduák a munkásokhoz szólnak és felszólítják őket, hogy csatlakozzanak az új és független Ausztriához.

Hangot adja a felhívás hogy a szociáldemokrata vezetők csak belesodorták a munkásságot az ellenállásba és ők maguk idejekorán megszöktek és kivonták magukat a veszedelemből.

A Karl Marx házat ostromló karhatalmi csapat parancsnoka érdekes részleteket mondott el megfigyeléseiről az újságíróknak. Meglepő volt az épületbe benyomuló

katonaság számára, hogy

az egyik pincében szabályszerű lövő volt.

Itt képezték ki ugyanis a szociáldemokrata munkásokat a fegyverhasználatra. Az épület külső faán mindenütt kiugrók zárt erkélyek vannak, amelyek látszólag a lakók kényelmét szolgálják, valóságban azonban kitűnő gépfegyver fedezékek voltak ezek a melyek oldalról is megakadályozhaták az épülettömb megközeledését. Az épület belsejében különböző keskeny folyosók futnak azzal a céllal, hogy a gáz és villany vezetéket meg lehessen közelíteni és ezt a célt szolgálják állólág a lépcsőházak mellett felfutó vashágcsók is. Kiderült, hogy mindezeket szintén stratégiai célokból építették. A vashágcsókon ugyanis kényelmesen járhattak az egyik emeletről a másikra, anélkül, hogy az uccáról vagy udvarról látni lehetett volna őket, hogy így a karhatalmakat hátba kerítsék, és megtámadják.

A Poale cionista zsidó szocialista szervezet vezetőjét, Singer Mendelt, bécsi tartományi tanácsost, és Machat Wawrinek bé-

csi tartományi tanácsost a bécsi sehszlovák szocialista vezérlet tartóztatta. A bécsi iskolák valószínűleg már hétfőn megkezdik az előadásokat.

A napokon keresztül dúlt véres harcnak politikai hatásai is kezdenek mutatkozni. A nemzeti szocialisták körében rendkívül nyomott a hangulat. A szociáldemokratáknak ugyan az osztrák nemzeti szocialisták nem kevésbé éles ellenfelei, mint a nemet horogkeresztesek, a megsemmisítő győzelem miatt amelyet a Heimwehrrel meg erősített kormánycsapatok a kitűnően fel-fegyverzett és végsőkig ellenálló szocialista védőőrség tagjai körében a jelek szerint zavarok keletkeztek. A kormánycsapatok győzelme azt a meggyőződést oltotta beléjük, hogy Dollfuss sokkal erősebb, mint eddig valaha is gondolták. A hazafias front taglétszáma egyre nő.

A házakon a Heimwehr lobogója leng.

A középületeken és azokon a házakon, amelyeket a karhatalmi őrségek elfoglaltak, piros-fehér-piros osztrák szövetségi lobogó mellett majdnem mindenütt ott van a Heimwehr lobogója és sok helyen feltűntek a hazafias front mankóskeresztes és piros-fehér-piros lobogóját. Az osztrák kormány egyébként ma visszaadta Bécs város régi címerét, a kétfejű sast, amelyet 1919-ben a szociáldemokrata uralom változtatott meg.

Starhemberg herceg a Daily Mail tudósítójának érdekes nyilatkozatot adott és többek között a következő kijelentéseket tette:

Starhemberg: Kimondottam, diktatúrára van szükség

— Meggyőződhetik, hogy leverünk minden ellenállást. Németországgal hajlandók vagyunk barátságos meg egyezést létesíteni és tudjuk, hogy a két ország között előbb-utóbb ugyanis létre kell hozni valami gazdasági megállapodást. Nem lehetetlen az sem, hogy ki fogunk egyezni az osztrák nemzeti szocialistákkal, de a részükre követelt miniszteri tárcákat nem adhatjuk meg. Meg vagyunk győződve arról, hogy egy rövid ideig tartó parancsuralom lesz a legjobb eszköz a belső nyugalom és konszolidáció helyreállításához.

— Dollfuss osztrák kancellár eddig a félalkotmányosság útján járt el, most azonban kimondottan parancsuralomra, diktatúrára van szükség, amíg el nem készítjük az új alkotmányt. Ha visszatérek Bécsbe, in útványozni fogom, hogy köztisztviselők ne lehessenek ezentúl egyetlen pártnak se a tagjai.

Vizit, amihez a magyar katolikusságnak semmi köze sincs

Jorga interpellált Pacha püspök berlini látogatása ügyében

Elénk viszhangja támadt a bánáti sváb püspök Hitlernél tett látogatásának

Bucuresti, február 17.

Általános feltűnést keltett Erdély és a Bánát katolikus társadalmában az a hír, amely arról számolt be, hogy Pacha Ágoston dr. timismegyei római katolikus püspök berlini útja alkalmából kihallgatáson jelent meg Hitler Adolf német birodalmi kancellár előtt, aki számára a bánági svábság üdvözlését tolmácsolta, majd Isten áldását kérte a kancellár művére, amely a német nép megújítását és a német birodalom új építését célozza.

A hírt az Ostmarken Rundfunk röptette csütörtökön este világára és egyházi hivatalos körökben is élénk kommentárokat adott alkalmat Timisoarai tudósítónk jelentése szerint a hivatalos magyarázat azt hangsúlyozza, hogy Pacha Ágoston dr. püspök megjelenése Hitlernél tisztán udvariassági jellegű volt. Ugyanis a külföldi katolikus német egyesületek eddigi vezetője, Schreyber prelátus megvált helyétől és a vezetést Scheerer Kelemen vette át. Pacha dr. kötelességszerűen — mondják Berlnben — felkereste Scheerert, hogy neki bemutatkozzék és ezt az alkalmat használta fel Scheerer arra, hogy Pacha Ágoston dr. részére a kancellárnál kihallgatást eszközöljön ki.

Ami magát a kihallgatást illeti, annak lefolyásáról részletes hír nincs. Egyes verziók szerint az a körülmény, hogy a püspök Kráter Ferenc dr. társaságában jelent meg a kancellár előtt arra enged következtetni, hogy a kihallgatáson szóba került az azok a támadások, amelyeket a bánági nemzeti szociálisták inéznek a svábság vezetői ellen és ezzel vallási téren is megbolygatják azt az egyetértést, amelyet a püspök minden körülmények között meg akar tartani. Az Ostmarken Rundfunk jelentését igazolkan fogták tegnap Timisoarán. A jelentésnek különösen az a passzusa kelt csodálkozást a magyar és katolikus rádióhallgatók között, amely szerint Pacha Ágoston dr. püspököt úgy mutatták be, mint a délkelet-európai németiség képviselőjét. Nem első ízben történik, hogy a püspök külföldi látogatásai alkalmából mindig kihangsúlyozzák a püspök németiségét, holott közismert, hogy éppen Pacha Ágoston dr. volt az, aki

ismételtén kijelentette, hogy egyformán a püspöke kíván lenni a magyaroknak és németeknek és nemzeti megkülönböztetést nem ismer. Egészen bizonyos ezért, hogy a berlini látogatás rádióbeállítására nem marad hatás nélkül.

Pacha Ágoston dr. püspök külföldi útjával kapcsolatban már napok óta különféle verziók keringenek a városban. Ezt a körülményt még érdekesebbé tette az, hogy illetékes helyen a püspök utazásával kap-

csolatban minden felvilágosítást megtagadtak. A szenátus pénteki ülésén egyébként Jorga professzor interpelláció intézett a kormányhoz, hogy van-e tudomása arról, hogy Pacha Ágoston dr. timisoarai római katolikus püspök Németországban járt, ahol látogatást tett Hitler kancellárnál? Abban az esetben, ha a kormánynak nem lenne tudomása erről — mondta Jorga professzor — akkor külön felhívja a püspök látogatására a kabinet figyelmét.

At költöztünk...

DEUTSCH

a szemben levő hársba

DEUTSCH POSZTÓÁRUHAZ

STR. AVRAM IANCU 4. VOLT KOSSUTH-U.

Lelrejött az ideiglenes angol orosz kereskedelmi paktum

Hejyreállott a diplomáciai kapcsolat a két ország között

London, február 17.
Ma délután az angol külügyi hivatalban aláírták az új angol—orosz ideiglenes kereskedelmi szerződést, amely — nem tekintve a két ország között fennálló eddigi egyezményt — a külkereskedelmi mérleg megjavítását célozza. Az egyezmény visszaadja a szovjet kereskedelmi képviselőnek a diplomáciai kiváltságokat, de nem intézkedik az adósságokról.

Meghalt Pop C. István

Arad, február 17.

Szombatra virradó éjszaka 69 éves korában meghalt Pop C. István, a nemzeti párt vezető politikusa. Pop C. István már hosszabb idő óta betegeskedett. Májrákja volt. A nagybeteg hőiesen tűrt a betegséggel járó szörnyű kinokat. Péntek reggel elvesztette eszméletét és hosszas agónia után kiszenvedett.

Pop C. Istvánt a nemzet halottjának tekintik és hétfőn délelőtt temetik el az aradi Kulturpalo-ból, ahol felfavatalozták.

Időjárás

Váltakozó felhőzet, néhol eső, vagy hó, nappali enyhülés, éjjeli lehülés.

2 oldal

Erdélyi Magyarság

Február 19.

Az őszülés nem szégyen,

de eredeti hajszinét visszanyerheti a **FLOREAL** hajregenerator használatával. Nem festőszer! Régi bevált hajvix! 1 üveg ára 60 Lel.

Romániában kapható Drogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-55.

Szabadlábira helyezték a letartóztatott oradeai szociáldemokrata szakszervezeti vezetőket

Cluj, február 17.

A cluji hadbíróság szombaton reggel szabadlábira helyezte az oradeai szociáldemokrata szakszervezeti vezetőket.

Feld István szakszervezeti titkár és Musta Gheorghe vezetőségi tagok ellen továbbra is fenntartják a vádat, míg Korn Béla, Zaharia Florián és Freifeld Dezső börtöni munkásvezetők ellen végleg elejtették a vádat.

Kizártak nyolevan diákot a cluji egyetemről

Cluj, február 17.

A cluji egyetem mai természetrajzi előadásán a tanár helyett a dékánatus titkára jelent meg, aki közölte a diákokkal, hogy azokat a hallgatókat, akik tandíjakkal hátralekban vannak, ki kell zárni az előadásokról. Az intézkedés több mint 80 diákot érintett, kiknek el kellett hagyni a termet. Az esemény Clujon általános feltűnést keltett és remélik, hogy sikerül módot találni arra, hogy a szegénysorsú és megszorult diákokon segítsenek és ne tegyék lehetővé számukra tanulmányaik további folytatását.

Regényt ír a börtönben Reinitz Jakab

Nemsokára kiszabadul a többszörös gyilkosság miatt elítélt fegyenc

Satu-Mare, febr. 17.

Még mindig foglalkoztatja az embereket Reinitz Jakab ügye. Reinitz — mint ismeretes — az aiudi fegyházban tölti életfogytiglanig terjedő fegyházbüntetését, amelyet a törvényszék Grósz Hermann kereskedő meggyilkolásaért írt ki rá, annak ellenére, hogy Reinitz az utolsó pillanatig hangoztatta és hangoztatja most is ártatlanságát.

Az életfogytiglani fegyházbüntetést a jóviselű raboknál 14 esztendő után felfüggesztik és a rabot ideiglenesen szabadlábra helyezik. Közben a különböző amnesztiák alkalmazásával is lehetne valami a büntetésből úgy, hogy

Reinitz nemsokára szabadlábra kerül.

Két éve és 8 hónapja van hátra és ha a hátralevő idő alatt s éppen olyan példás magaviselettel tanúsít, mint eddig, úgy 1936 végén kikerülhet a fegyházból ahonnan most fejezte be három kötetes könyvét, amelyben harcol az ártatlansága mellett.

Reinitz Jakab, vagy más néven az aiudi fegyház 8845. számú fegyence most megszólalt a fogházból és levelet írt az ifj. Borgida Lajos ügyvédhez, aki a nagy perben védője volt és akihez szinte makacs rajongással ragaszkodik. Védője az egyetlen ember, aki számára a külvilágból megmaradt és akihez ügyes bajos dolgaiban bizalommal fordul, mert elítélése óta ifj. dr. Borgida az egyetlen, aki "nagyhirű" védőnek emberbaráti szívvél áll rendelkezésére.

Reinitz híresen szép valósággal kaligrafikus írással van írva az a levelező lap, amelyet az aiudi fegyház híres lakója most küldött ügyvédjének.

— Igen tisztelt Doktor ur — írja Reinitz — egy nagy kérelemmel keresem fel, mert a világban én az egyedüli akihez bizalommal fordulhatok. Miután sérvem annyira súlyosbodott, hogy az operálás elkerülhetetlen, állandóan fekvő beteg vagyok és nagy fájdalmaim vannak s így kénytelen vagyok alávetni magam az operálásnak, amit a vacaresti fegyház kórházában fogna eszközölni. Az operálás költségeire szívesen 500 lejt a helybeli hitközség adománya nyozta. Most az a kérdés merült fel, hogy az operálást a helybeli kórházban vagy orvos professzor által végeztetném, aki nagyon híres sebész és így ha azt engedélyezik az operálás többbe kerül, mint a kapott 500 lejt. Ezen okból a legnagyobb bizalommal a Doktor urhoz fordulok, legyen szíves kölcsönözzen nekem ötszáz lejt, hogy tudjam az operálást itt eszközölni. Nehéz operálásról lévén szó, azt remélem és bizalommal is sokkal nagyobb, ha itt tudnám eszközölni. Tudom hogy kérésem megoldása a nagy pénzkrisis miatt nehezen oldható meg, de tekintettel hogy az életemről van szó, legyen szíves bármiképpen megtenni szíveskedjék. Együttal tudatom, hogy

van még hátra két év és 8 hónap a szabadulásig.

— A harmadik könyvem is elkészült már melyet a napokban a cenzurnak adok

— Fejfájást és az idegfájdalmak minden nemét sikeresen szüntetik meg az ismert és több mint 6000 orvos által írásban és dicőre TOGAL tablettákkal. De reméljük és csúszos bántalmaknál is nagyszerűen segít a TOGAL. A TOGAL-nak nem volna szabad egy házban sem hiányoznia. Minden gyógyszerárban kapható.

be és amelynek címe: "A fegyházi életemről". Egyéb ujságot nem írhatok. Bocsás pénzküldeményt és b. választ sürgősen várva, maradtam teljes tisztelettel

Reinitz Jakab No. 8845.

Eddig szól a levél és Reinitz, mint akkurátus ember, nem felejtette aláírása mellett

le odatenni a mai nevét: No. 8845.

A történet teljességéhez tartozik, hogy a védőügyvédje elküldte a kért összeget és így semmi akadály sincs annak, hogy Reinitz életét megmentse. Mint ő írja, szükség van erre az életre, hiszen kiszabadulása után könyvével az ártatlansága érdekében akar harcolni.

A Ctr szarkái rátízettek

Súlyos büntetést kaptak a vagon fosztogató banda tagjai Targu-Muresen

Targu Mures, febr. 17

Érdekes pert tárgyal a targumuresi törvényszék. A vádlottak padján három munkás ember: Farkas István, Bitay György és Kazán János ült, akik ellen az volt a vád, hogy éveken keresztül fosztogatták a vasuton érkező árukat. A banda a vasuti vagonokat fosztogatta és éveken keresztül ebből éltek.

— Munkapékül voltam — vallotta Farkas — nyomorogtam és valamiből csak élni.

A törvényszék rövid tárgyalás után a 92.ik enyhítő szakasz figyelembevételével

6—6 hónapi fogházra ítélte a vádlottakat.

Az elítéltek felebezték.

Furcsa vége lett a nászmenetnek

„Tréfából” agyonverték egy legényt

Targu-Sacuesc, február 17

Végzetes verekedés játszódott le Bela in községben, ahol tréfás legények a vidék régi szokása szerint szalmakötelel kötötték át a falu felé vezető utat, hogy egy lakodalmas menetet megvámoljanak. Az arahaladó lakodalmas menet mosolyogva látta a tréfát és szívesen eleget is tettek a szokásnak, amikor a játéka beleavatkozott egy Hegyes Lajos nevű ember. Hegyes

vitatkozni kezdett a legényekkel, majd barátaival együtt üzőbe vette azokat. Csakhamar utól is érték őket és Hegyes barátai val egy Paizs nevű 20 éves fiatal embert ütlegelni kezdett. Paizs eleinte védekezni próbált, de ez mit sem ért a túlerővel szemben és fején három olyan borzalmas sérülést szenvedett, hogy életbenmaradásához semmi remény.

A kis Marika elbukott

Megölte csecsemőjét egy cseled, hogy megszabaduljon „szégyenétől”

Carei, február 17.

A főorvosi hivatalhoz szerdán névtelen levél érkezett, amelyben az ismeretlen levélíró közölte a főorvosi hivattal, hogy a városban nemrég csecsemő gyilkosság történt. H. Mária 15 éves cselédleány, hónapok óta a jövőben anyaság keserűségét jeleit mutatta, hetekkel ezelőtt azonban a jelek eltűntek, de az újszülöttet még senki se látta. A főorvosi hivatal a levelet átadta a rendőrségnek, mely házkutatást tartott H. Máriánál, amely megdöbbentő eredménnyel járt. Az éléskamrában egyik állvány alatt megtalálták az újszülött elásott holttestét. H. Mária beismerte, hogy január negyedikén egészséges fiúgyermeket szült. Hogy megmeneküljön a szégyentől, a gyermek dűnyhát borított és addig tar-

totta ott a csecsemőt, amíg megfulladt. Ezután kis sírgödört ásott az éléskamrában és elhantolta az újszülöttet. A kis cseledet letartóztatták és csütörtök délután átadták a zalau ügyészségnek.

OLVASSA és TERJESSZE

az

ERDELYI
MAGYARSAGOT

3

Erdélyi Magyarok

Február 18.

Azt akarta mondani, hogy ennyi energia, akkora szervezőképesség és ilyen zsenialitás a büntettek elgondolásában és végrehajtásában el sem képzelhető asszonyban de ebben a pillanatban a szeme rátevése Elise Carew arcára és gondolkodva hallgatott el. Mert a klasszikus szépségű arcáról sugárzott az erő és energia, a domború homlok elárulta a zsenialitást és a fantáziát, az ibolyakék szemekben rettenthetetlen elszántság égett.

— Illetőleg — fejezte be a félbehagyott mondatot — nincs komolyabb okom, hogy a Pikk Ász miért ne lehetne nő? Férfi vagy nő egyaránt lehet én nem tudom, hogy voltaképpen nem valamelyik-e ördög hármuk közül?

Elise idegesen morzsolta el cigarettaját a hamutartóban.

— Ez valóban izgalmas szerencsejelenet — mondta, de közben gonksan lesütötte ibolyakék szemét, mintha minden figyelmét lekötne az eloltott cigaretta.

A professzor kijelentésére pillanatokig csönd támadt, mit Bobbie Lenox hangos kacagása tört meg.

— Éppen úgy lehetne a Pikk Ász ördög — mondta — hisz a kis szájában van az egész kriminológia!

— Valóban lehetnék — bölintott a professzor mosolyogva: — de természetesen letagadnám.

A lunchnek már vége volt, mikor a szobalány bejött és ezüst tálcán névjegyet prezentált Elise Carewnek. A háziaszony éppen kacagott a professzor egyik szellemes ötletén és eközben pillantott rá a névjegyre. Nem hagyta abba a nevetséget, bár a szemek már nem mosolyogtak, amikor — látszólag szórakozottan — úgy tartotta össze a névjegyet, hogy a nyomtatott része befelé esett.

— Kicsoda ez az ur? — kérdezte oda vetőleg a szobalánytól.

— Kint várnak az előszoba ajtóban Madame Ketten vannak. Az egyik magas hatalmas gentleman, a másik kopcsos és elhízott; ezt zsidónak nézem.

Elise vendégei szerencsére, éppen tüzetesen vitatkoztak és nem figyelték oda.

— Mit akarnak? — kérdezte Elise a szobalánytól.

— Nem tudom, Madame. Megmondtam nekik, hogy Madamenak vendégei vannak, de a gentleman akinek a névjegyet hoztam, azt mondja, hogy nagyon sürgős és fontos, hogy azonnal beszélhessem Madamával fontos dologban.

— Hogy éppen most zavarnak! — mondotta Elise színikelt bosszúsággal, mintha csak huzni akarná az időt. — És miféle szerzett az a zsidó?

— Hát nagyon izgatott és még kalapja sincsen Madame.

Elise már nyolcadrétre hajlogatta a névjegyet és gyönyörű ibolyakék szemek kissé összébb szűkültek.

— Kérje meg őket, hogy fáradjanak be a szalonba, mind a kettőt vezesse oda, érte?

— Már be akartam vezetni őket — felelte a szobalány — de a kisemberek azt mondták, hogy inkább az előszobában várnak.

— Látom már, hogy nem szabadulhatok tőlük — vélte Elise — Mondja meg nekik, hogy rögtön kimegyek.

Mihelyt a szobalány kiment és becsukta az ajtót, Elise hátra tolta a székét és fölállt. Pár szóval bocsánatot kért vendégeitől — furcsán végignézett a szobán, mint ha búcsúzna tőle — aztán kiment, de nem a hallba, hanem a hálószobába ment.

(Folyt. köv.)

Erdélyi Magyarság

Február 19.

4 oldal

Rendkívül elmérgesedett a Barátky-ügy

Már a magyar-román sportbarátság megszakításáról beszélnek. -- Az ügy tisztázásáig nem szerepelhet Barátky

Oradea, február 17

Sok mindent összeirtak már a Barátky ügyről, mely pillanatnyilag a román-magyar futballkapcsolatok legfontosabb ügyévé nőtte ki magát, de csak igen kevesen tudják, hogy lényegileg miről is van szó, és miért ez a nagy lármát keltette. Legszorosabb a dologban az, hogy a sok kritika és konferenciázás dacára a sima megoldás helyett mindjobban bonyolódik és mind veszedeમેsebben mérgesedik ez az ügy. Ebben a pillanatban ott tart, hogy a barátságos elintézés lehetősége csöddel fenyeget.

A román szövetség magáévá tette a Crisana álláspontját, mely kezdetben minden váltásdíj nélkül a FIFA határozata után pedig 5000 pengővel akarta Barátky kiadását megváltani. A nemzetközi fórum ugyanis Barátkyt jogszerint a Hungária játékosának tekintette. A Hungária ezután a FIFA határozata után 5000 pengőről 8000 pengőre emelte követelését — hogy milyen indokolással, az most nem lényeges — viszont a Crisana ezt már nem hajlandó megfizetni, ellenben a korábbi összeget, az 5000 pengőt sietve egy pesti nagybankban a Hungária részére deponálni, hogy ezzel is bizonyítsa hajthatatlanságát. A román szövetség elintézte az MLSZ-el — amely az alkudozást kizárólag a két egyesület magányügyének tekintette — a kérdésből ugynevezett szövetségi ügyet csinál és mostan ilyen alapon akar tovább tárgyalni.

A Barátky ügy tehát je enleg pontosan 3000 pengő különbözetet feneklett meg mert rideg álláspontjából egyik fél se akar

engedni. A Hungária helyzete természetesen sokkal könnyebb, hiszen Barátkyról meg is emondott és most már csak arról van szó, hogy 8000 pengő helyett 5000 pengővel nem akar megelegedni. Nem így azonban a helyzet a Crisana-nál, amely már eddig is elég szép összegekbe került Barátky, viszont a játékos addig nem szerepelhet, amíg a Hungáriával az oradeai klub meg nem egyezik. Amíg tehát a különbözeti bajnoki évad miatt a Crisana-nak ki kell mérnie égett a dolog, a Hungária "párból" néz a fejemenyek elé. Így áll ebben a pillanatban a Barátky ügy és hogy hogyan fejlődhet, erre a legújabb értesüléseink lehetnek. A román szövetség a 3000 pengős különbözetet e vi kérdésnek, sőt csak belinek tekinti és emiatt komolyan szándékozik újból átvizsgálni a román-magyar futballkapcsolatokat. Pontosabban csak ennyit sikerült megtudnunk, ami másképpen annyit is jeenthet, hogy a Barátky ügy miatt újból levegőben lóg a szakítás. Hogy mennyire komolyan foglalkozik a román futballszövetség a Barátky ügygel, arra sem jellemzőbb, minthogy február 17-én összehívja a Ligatanácsot (Consiliul Federal) amely ezzel a kérdéssel a fenti módokon foglalkozni.

Eddig szó'nak legújabb értesülésünk amihez a magunk részéről csak annyit tehetünk hozzá, hogy kár volna a 3000 pengő különbözetet sugorodni és tulságosan felfújni Barátky ügy miatt bármelyik félnek kiadni a harciárdot akkor, amikor a két ország közötti sportbarátságra mindketk szövetségnek szüksége van.

SI Cesarini sérülése, amit a torinói orvosi-rák-ország mérkőzésén szenvedett el, a röntgenvizsgálat alapján súlyosabbnak bizonyult, mint eleinte hiték. Ballábán bokacsontpedést állapítottak meg a kórházban és mindjárt gipszbe is tették a sérült lábfejet. Cesarini három hónapig nem futballozhat.

Meisl nem emlékezett meg bankett-hétszédében Mercet bíróról. Pedig Meisl rendszerint ügyelni szokott a nemzetközi szabályokra. Nagyon rossz lehetett Mercet bíráskodása. És ami a legérdekesebb az az, hogy sem elégedettek Mercetvel, mert Ferrarinak egy fejségőlját nem adta meg. Ez azonban már annyira kiálló leszállásból eredt, hogy Mercet sem merte megítélni.

BOX

A kopenhágai két mérkőzés után a magyar válogatott ökölvívó csapat kedden Horsholmban állt a kötelek közé, ahol egy kombinált csapat volt az ellenfele. A magyar csapat csonka volt, mert Fehér legutóbbi mérkőzésén szemén megsérült és így nem mérkőzhetett. A válogatott versenyzők ez alkalommal 12:2 arányban diadalmaskodtak. Benácsi, Szabó, Harangny, Szilágyi és Kecskés pontozással győzött, míg Varga meg tudta ismétetni kopenhágai kiütéses győzelmét. Egyedül Lovas szenvedett vereséget.

Kérje mindenütt a **GOLF** borotva-pengét!

az acélpar egőkéletesebb alkotás és öröme esz a borotválkozásban. Vezetője: Friedman Armin, Oradea Promenad Emilescu 16.

MORCSOLYA

A morocsolyázó viadalmok részletes végeredménye ez volt: 1: Sonja Henie norvég, 2: Megan Taylor angol 3: Lis Lotte Landbeck osztrak 4: Vivianne Kulén svéd 5: Maribel Vinson amerikai 6: Grete Lainer osztrak 7: Maxi Herbert német 8: Nanna Egidius norvég 9: Mollie Philips angol 10: Erna Andersen norvég 11: Edith Muchaleis német.

VIVÁS

Az Ute csapat vívott a cluji csapat ellen és 13:3 arányban győzött. A magyar csapatban Kapos 4, Erdélyi 4, Verebes 4 és Mormann 1, a cluji csapatban Deleanu 1, Losonczy 1, Mezey 1 és Hintz 0 győzelmet szerzett. A cluji csapatot a mérkőzés után az Ute vendégül látta sportcsarnokának éttermében.

FUTBALL

Újból megindult a játékos vandorlás. A petrosani Paringul CFI ismét néhány aradi játékosra vetette ki hálóját. A zsilvölgyi ügynökök elvették az Egyetértés Bulikját, valamint Brandenburgot is és Medve II-öt, aki nemrég tért vissza Craiovából, ahol katonai szolgálatot teljesített és az ottani Victoria iszolt játékosa volt.

100 évben csak 1-szer

van alkalma, hogy mindentéle rőtös és divatárut

negyedárban

vásárolhasson. Hatóságilag engedélyezett

végeladásunkon

teljes árukészletünket kiárúsítjuk, mert divatnagyrúháazunk megszűnik.

A végeladás áraiból közlünk néhányat:

1 méter jó minőségű vászon	— — —	10 lei
1 méter mintás batiszt	— — —	12 lei
1 méter ienn sz. lanell	— — —	13 ei
1 méter cerna ingzelir	— — —	18 lei
1 méter cerna barchend	— — —	21 ei
1 méter mintás lanell	— — —	22 ei
1 méter angol oxford	— — —	25 ei
1 méter hivatalan cred de chine	— — —	62 ei
1 méter selyem barchend	— — —	48 lei
1 méter lérti zövet. 150 cm. széles	— — —	88 lei
1 méter selyem crepsaten minden szín	— — —	139 lei
1 drb kloth paplan, jó vállával	— — —	250 lei

Adóbonokért végeladási árakban vásárolhat nálunk

Ujból leszállított árakat kirakatai kltan tekintse meg

Kovács Testvérek

divatnagyrúháza

Oradea, Saspassage

Berendezés eladó!

Uj olcsó regények érkeztek

Mint egyik legutóbbi lapszámunkban is már jeleztük, nagy sikert arató regények előnkát tovább folytatjuk és ezúton közöljük olvasóinkkal, hogy az új olcsó három lejes regénysorozatból máától kezdve már a következő könyvek kaphatók bizományosainknál, illetve lapárusítóinknál: "A bosszu", "A mocsár démona", "Az opiumbarlang", "A zöldszemű szörnyeteg", továbbá "A titokzatos ékszer", mely könyvek ugyszólván remekei az újabb detektívregények irodalmának. Ezeket a könyveket ingyen kapnák meg olvasóink, mert az a csekély 3 lej amit egy-egy regényért fizetni kell, csak a szállítási költségeket fedezi.

Egyébként arra kérjük olvasóinkat, hogy a lejárt lapfejeket sziveskedjenek most már azonnal átadni a bizományosainknak címünkre való továbbítás céljából, mert

nehány nap múlva már le kell zárunk a jeleltkezeseket. Kérünk mindenkit, hogy amennyiben nem is kedvezne nekik a szerencse, ezen ajándékozási akciónkban, a kiadott jegyeket saját érdekükben őrizzék meg mert ezekre még szükségük lesz húsvétkor, amikor egy olyan ajándékozási akciót rendezünk, amelynél kivétel nélkül mindenki ajándékot fog kapni.

Egyébként közöljük hogy az alanti jeleltkezőknek küldük el tegnap az őket megillető ajándékot.

3349 Péter Lajos cipész Telec 2 pár férfi harisnya.

8976 Szilágyi Béla Teius, 2 kg. cukor.

10440 Czin Dávidné Mercurea Niroju-lui 1 doboz levélpapír.

12789 Nagy Mihály Lecfalva regényso-

romat.

RADIOMŰSOR

VASARNAP

Budapest, 9.15: Hírek 10: Egyházi zené és szentbeszéd 11.15: Evangélikus istentisztelet 12.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés 12.30: Az 1. honvédergályos ezred zenekara 14: Gramofon 15: Gazdasági előadás 15.45: Magyar Imre és cigányzenekara 16.30: Előadás 17: A cigányzene folytatást 17.20: Orbók Attila elbeszélése 17.50: Roósz Emil szalonzenekara 18.40: Dr. Berzeviczy Alber előadása a régi magyar idők emlékeiről 19.15: Sport és ügétő verseny eredmények 19.25: Operette-előadás a Studióból Szibill, Utána kb. 21.40: Hírek 21.50: Közvetítés a Gellért szálló étterméből 22.45: Pertis Jenő és cigányzenekara

HÉTFŐ

Budapest, 6.45: torna Utána: gramofon, 9.45: Hírek, 10: Feolvasás Utána: gramofon 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat 12: Déli harangszó és időjárásjelentés 12.5 Cigányzene. 12.30: Hírek 13.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 17: dr. Verebely orvos előadása a rákbetegségről 17.30: Szentmihályi énekel 18: Német nyelvlecke 18.25: Hanglemezek 19: Csurka Péter elbeszélése 19.30: A Filharmoniai társaság hangversenyének ismertetése 19.40: Filharmonikus koncert az Operából 21.50: Hírek Időjárás 22.10: Cigányzene 23.15: Hetényi-Hedelberg trió

Olvasóinkhoz! Bizományosaink több helyről arról értesítenek bennünket, hogy cszamlási kötelezettségük teljesítésében őket megakadályozzák azon néhány olvasójuk, akik hitelbe veszik tőlük az újságot és eddig még tartozásukat nem egyenlítették ki. Ezúton kérjük fel tehát azon olvasóinkat, akik bármilyen kisebb-nagyobb összeggel tartoznának bizományosainknak, hogy azonnal egyenlítsék ki tartozásukat mert máskülönben megbízottaink nem tudják teljesíteni velünk szemben vállalt kötelezettségüket és ezáltal igen kellemetlen helyzetbe hozzák őket. Elvárjuk tehát hogy ezek az olvasók nem kívánják megkárosítani a mi bizományosainkat és a fentieknek azonnal eleget fognak tenni.

Baromfitenyésztők!

Csak a korán keltelett baromfiaktól várhatunk még ebben az évben toást. Ajánlok a legjobb egyedekből kiválasztott, csapólészekkel ellenőrzött garantált fejtszta tenyész

tojást az alábbi árakban:

"Rhode Island"	drb 8 Lei
Fehér amerikai "Leghorn"	8 Lei
"Sussex" (valódi angol import)	15 Lei
Oriási "Pekingi" kacsa	12 Lei
Fehér "Mexikói" pulyka	20 Lei
Emdeni liba	80 Lei

Szétküldés vidékre is. Csomagolás és frankó mérsékellen lesz felszámítva és utánvételezve. Az összeg előzetes beutalása ellenében azonnal szállítja

Salamon János

nyug. pr. főfelügyelő

fajbaromfi tenyészele, Oradea, Sírul Francieze 12.

Ugyanott "Kühne" féle keltető gépek, manyák, etető és ilató edények, phosphorsavas és szénsavas mész kapható. Csekis választás belyeggel ellátott levelekre válaszolunk

5 oldal

Erdélyi Magyarország

Február 19.

Harc az ókirállysági és a bánsági buza között

Románia nem akar búzát exportálni Csehországnak

Oradea, február 17.

A bánsági gabonapiac sajnos, édeskevessé mutat ebben a pillanatban biztató képet. Ennek az oka bizonyos késedelmezésekben rejlik, amelyekért nagyon nehéz volna bárkit is messzemenően felelőssé tenni.

Az Erdélyi Magyarország mint emlékeztet, annakidején részletesen beszámolt arról a harcról, ami az erdélyi piacon folyik a bánsági és a liszt elhelyezése miatt. A bánsági liszt minőségileg sokkal jobb, mint a regáti, viszont bizonyos, hogy annál abban az időben jelentősen drágább is volt. Később ez az árdifferencia ugyan eltűnt, de akkor már késő volt. Amíg az ár különbözet fennállt, sajnos, rá kellett mutatni arra, hogy bármennyire is védeni óhajtjuk a termelő gazdák érdekeit, azonban ha a buza ára bizonyos árszinten felfelé emelkedik, akkor könnyen fenyeget az a veszély, hogy a bánsági buza piacot veszti és úgy a gazda, mint a malom pénz nélkül marad. Természetesen ebben az esetben is a legsúlyosabb csapás elsősorban csak a malmot érhet, miután az a fennebbi okok folytán olyan körülmények közé kerülhet, hogy üzemet, ha nem egészen, de legalább részben leállíthatja.

Az, amitől joggal féltünk, bekövetkezett. A búzát éppen ebben az időben egy kissé túlértékelték, olyannyira, hogy az jóminősége ellenére sem tudta a versenyt állni a regáival szemben.

A bánsági buza, illetve lisztár tenát lassacskán lemorzsolódott, csak azért, hogy közelebb férközzön az erdélyi vevőkhöz.

Ez a lemorzsolódás bizony igen jelentékeny volt, amennyiben a buza aránylag rövid idő alatt 400 leiről lehanyatlott 340-re.

A mai buzaár mellett természetesen már konvenálhatott volna az erdélyi piacnak a bánsági liszt, azonban időközben az erdélyi piac annyira elszegényedett, hogy felfelvőképessége a lehető legminimálisabbra zsugorodott össze. Ilyen körülmények között tehát

ebben az időben már szó sem lehetett arról, hogy a bánsági lisztet még a ki-

egyenlített ár ellenére is el lehessen helyezni az erdélyi piacon.

Bekövetkezett tehát a bánsági piacon a lehető legnagyobb lanyhaság.

A malmok természetesen nem remélik azt, hogy a közeli napokban a buza ára emelkedjék, mi viszont úgy látjuk a helyzetet, hogy a jelenlegi depresszió alól legfeljebb késő tavasszal sikerül majd megszabadulni. Ekkorra talán már remélhető lesz a buza szilárdulása. Ebbeli feztetésünkkel ugyanis arra építünk, hogy ma már illetékes helyen is sikerült megállapítani, hogy

Románia buzafelesleggel nem rendelkezik, ennél fogva még a Csehszlovákiának is ért búzakivitelről is le kell mondania, illetve nem érvényesítheti jogát a csehszlovákoktól megadott kontingenskeretre vonatkozólag. Ha pedig ilyen a helyzet a búzában, akkor egy szép napon feltétlenül kell, hogy legyen ára, feltéve, hogy a kormány nem nyitja meg a vámsorompókat az idegen buza előtt. Mindez azonban magától értetődőleg ideiglenesen nem tud változtatni a buza mai alacsony árszintjén.

Amíg a szülők teretértelmezik a szomszédok

Halálra égelt egy kis gyermek

Mercurea Ciuc, február 17.

Borzalmas gyermekszerecsélnéség történt le tegnap a közeli Casinoul Nou közelében. Darvas Lajos gazdálkodó feleségével együtt a szomszédokba ment át és három éves Lajos nevű kisfiukát egyedül hagyta otthon. A kis gyermek a kánya körül játszadozott, amikor ruhája egy kipatoló

szikrától tüzet fogott. A szerencsétlen gyermek borzalmas sikoltozásait azonban senki nem hallotta, mert a gondatlan szülők a gyermekre zárták az ajtót. Amikor nazárték, már csak megszenesedett holttestet találtak meg. A szülők ellen gondatlanosság miatt megindult az eljárás.

Tíz-tíz évet kaptak a gyilkosok

Az asszony felbujtott szereőjével verette agyon az urát

Sibiu, február 17.

Tegnap tárgyalta a sibiui törvényszék Dumitriuné és szeretője Constantin Sarp bűnperét, akik ellen az volt a vád, hogy előre megfontolt szándékkal meggyilkolták az asszony férjét Constantin Sarp 25 éves szolgálégény ugyanis még a múlt év tavaszán beállt Barbuék szolgálatába. Csakhamar szemet vetett a gazdálkodó feleségére, aki maga is szívesen nézte a fiatal ember

közelését. Csakhamar viszony fejlődött köztük és elhatározták, hogy a férjet eltaszik láb alól. A múlt év júliusában Barbu kiment a szolgával együtt az erdőre fát vágni. Itt a szorgos feleségével agyonverte gazdáját. A tegnapi tárgyaláson úgy az asszony, mint Sarp beismerő vallomást tettek. A törvényszék mindkettőjüket tíztíz évi fegyházra ítélte. Az elítéltek felebezték.

APROHIRDETÉSEK

Perfekt oncoláló és manikűröző leány azonnal felvesztetik. Papp Sándor Iodrisz Tasnad. 311

Kreppapír kissé selejtes többféle színben 4 lejért kapható míg a készlet tart. Pásztor Ede papíráruházában Piata Mihai Viteazul 4. 177

Ujságárust a Friss Ujság és Erdélyi Magyarország részére felvesztünk. Palau, Saldobagiu, Uilac és Cetariu, továbbá Lugui és Osorheiu községekbe. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Szülő oltványok kaphatók Muresan si Nagy szülőoltvány telepen, Sacueni Jud. Bihor. Árjegyzék ingyen.

LAKBÉRSZERZŐDÉSI blanketták kaphatók Pásztor-cégnél. Piata Mihai Viteazul 4. MAKULATURA ujságpapu kicsinyben is nagyban kapható Pásztor Ede papíráruházában.

NAPSZAMOS KÖNYVEK 1 hetes, 2 hetes beosztással készült és kaphatók Pásztor Ede papíráruházában Oradea

S mindez a végrehajtó miatt

A falu népe összeverekedett

A hatósági közegeket megtámadó falusiakat a csendőrség letartóztatta

Timisoara, febr. 17.

Dr Koréh timisoarai ügyvéd megbízottja Bernhard János, a járásbírói végrehajtóval valamint három községi tanú kíséretében kiszállt Teremia Mare községbe, ahol Schäffer Krisztof gazdálkodónál, ennek va. amilyen tartozása miatt foglaltságot akartak eszközölni. Schäffer azonban a végrehajtóknak utját állta, majd amikor ezek mégis megkísérelték, hogy a házba bemennek késsel támadt rájuk. Ugyanekkor Schäffer felesége és 15 éves fia kődarabokkal hajigálták meg őket. A fenyegetett Bernhard és a végrehajtó a csendőrségre menekültek, mire a felüldözt gazdálkodó a tanúkra rontott, akiket súlyosan összevert,

sőt egy soffört is bántalmazott, aki pedig nem tartozott a társasághoz, csupán a közeli állt. A verekezés zajára a községtől többen összegyűltek és a tömeg csakhamar két pártra szakadt úgy, hogy valóságos közele harc folyt le a falu lakói között. A csendőrség vetett véget a mindinkább elszabaduló küzdelemnek. Schäffert, feleségét és fiát, valamint Mirics József mészárosot, két városi tanácsost, akik szintén a hatósági közegekre támadtak, letartóztatták.